

פגישת שר הבטחון עם חנן פורת - 28.10.74

נוכחים: נפתלי לביא, סא"ל אילן תהילה (בחלק מהשיחה נוכח אלי"מ בראון אריה).

חנן פורת: - הנושא שאציג היום הוא קידום ההתישבות.

הייתי מבקש שהפגישה תהיה תכליתית ושהפגישה תהיה לא לפרסום. אני מבטיח שאלה יהיו דברים ביננו.

כמה משפטי רקע:

ההחלטה שלנו לערוך מבצע "הקפות" גמלה בנו לאחר שקבלנו תשובה ממשה נצר, שאפילו ביי"ס שדה במחנה יוסף לא בשל, החלטנו לנסות לפתוח הדלת בכח. מה שחשוב לי שהציבור הנכון ללכת להתישבות של ממש גדל. אנחנו חושבים שאסור לדכא הציבור הזה, היינו רוצים שהדברים יעלו על דרך קונסטרוקטיבית. אנו מקווים שהפגישות שתהיינה עם משרד הבטחון והגורמים המישרים תהיינה פרודוקטיביות.

שר: - מה היה בפגישה עם גלילי?

חנן: - אני אישית לא הייתי. נאמר לנו שהפגישה תהיה רק על מעלה האדומים. אני מקווה שבזה יש התקדמות, אנו מבקשים התקדמות משמעותית חדשה. הצגנו לעצמנו תוכנית מינמום שהיינו רוצים שתהיה התייחסות אליה, התוכנית בשני מישורים:

1. התקרבות מקו הישובים שקיימים היום באזור ירושלים לאזור ההר, בסדר גודל של 10 ק"מ מזרחה. מירושלים צפונה לכוון בעל חצור, באזור דרום חברון. היינו שמחים לשילה ולשכם.

2. האחזות יהודית על גב ההר וביריחו. הכוונה לביי"ס שדה, או אזרחים עובדי צה"ל שישבו על ההר או בשכם למשל. קדום סנור וכו', התחלה של איזה שהיא נוכחות ביריחו כמו ישיבה, בית-כנסת, או מפעל כלכלי שפועליו-עובדיו יגורו מחוץ לעיר.

אנו מבקשים שתלכו לקראתנו שהתוכנית תפעל, יש לנו כח האדם.

שר: - אשיב לך בגלוי לב. בשבילי השיקול שלכם לא קיים. אני שר בטחון אסור לי לסטות, שיקולים של פוליטיקה ודעת קהל זה לא בשבילי, כלומר לא סיבה להכרעה.

אני צריך לשאול מה טוב ומה רע לבטחון ישראל.

אני נגד ויתור על יהודה ושומרון עם אמונים או בלעדיו. לא צריך אישור של מישהו אשמור שיהודה ושומרון לא תיפול ביד זרים.

הולכת להיות מלחמה, ותפקידי לקצר החזיתות ולמנוע עמות בכל החזיתות יחד. אני רוצה

להוציא ירדן ואחרות מהמלחמה. המלחמה יכולה להתרחש בשבועות הקרובים או בחודשים הקרובים. אני אפילו בעד ליטוף חוסיין. אני לא רוצה להחזיק כוחות שלנו מרותקים. מבחינה פוליטית צריך ביצור ירושלים. זו הבעיה המרכזית. לב העניין.

לאור זה צריך לעלות: -

- מעלה האדומים
- בעל חצור
- תקוע
- כוכב השחר
- הגברת מאחזנו בגילה,

אגיד דברים אלה גם בפומבי בשעה המתאימה, חבל לי על פלוגות שמעוסקות בשמירה. אני לא אצא בהתקפות כיום על חוסיין. אני לא יושב בממשלה לוותר, כיום הדגש על ירושלים. צריך לעשות אסטרטגיה ומדיניות שתשמור על ירדן ומצרים מחוץ למאבק. אני פונה אליך גם לתרום לזה, באופן אישי, לא בשם אף אחד. המלחמה בשער, ונושא "הקפות" יכול היה להביא למלחמת אחים, חכו חצי שנה, ואחר-כך נראה מה הלאה.

חנן: - במישור עקרוני איני מזלזל בראית המצב כמו שאתה מנתח. אין ספק שמלחמה צפויה אלא אם תהיה התמוטטות פנימית. הנימוק שהזמן לא בשל, אנו שומעים מאז העליה לגוש עציון, יש לי הרגשה שתמיד יהיו קשיי מלחמה.

שר: - אני לא אומר שב ואל תעשה, אני מציע לך דרך פעולה.

חנן: - שנית, אני רואה את הדברים כך שאם יש תשובה ל"ישות הפלשתינאית" שהוא הדבר שמתקדם אלינו ואנו לגביו בדפרסיבה, זה ההתישבות. זה היסוד המוסרי למאבק שלנו על יהודה והשומרון. לעצמנו לעם לחיזוק הרוח לתחושה שאתה נלחם על הבית, זה משנה אם אתה רואה בזה, בשטח, קלף מיקוח או בית.

יש לזה ערך פוליטי ציבורי וגם עניין בטחוני, לדוגמא: רמת הגולן. העובדה שהלחץ האמריקאי בעצר בקו ההתישבות. לקראת מאבק צפוי דוקא, צריך לתת לעם תחושה על מאבק על הבית. יש ציפיה בעם להכרעה ברורה. אני מציע מעשית שנדבר 2-3 חברים עם השר ואנשים במשרד הבטחון לגבי 3 נקודות: מעלה אדומים, תקוע, ובעל חצור. לראות איך לקדם זאת.

שר: - יש לי תבואי התישבות לא בעתונות.

חנן: - אני מבטיח שהדברים יעשו בשטח. הייתי מציע במכלול ירושלים את בית חורון עליון.

שר: - תאמין לי שאין לנו הכח הכסף לחצי שנה זה מה שאני הצעתי לכם. לבית חורון

לא מתנגד אך לא מעניין אותי. אותו מעניין כן, כוכב השחר.

חנן: - האם תהיה מוכן להיות זה שתומך בעניין?

שר: - אני לא שולל ולא מתחייב אבדוק.

חנן: - מה עם מתנגד יוסף?

- שר: - אמר לי ראש הממשלה שלא בקשתם מחנה יוסף
- חנן: - בענין זה גלילי טועה ומטעה, הציעו לנו פקעות ב' ע"י ועדת ההתישבות.
- שר: - אני רוצה כעת לחזק ענין ירושלים. אל תפריעו לצה"ל אני מוציא חברה מאימונים, תפסיקו עם זה עכשיו. לא אני יכול לעשות כל דבר ולא אתה, צריך להידבר תן לבצע שלב א'.
- חנן: - מבקש בייס שדה בהר שומרון.
- שר: - לא, מחייב ריתוק כוחות. כל בקודה חדשה מצריכה בטחון. ישבנו פתחת רפיח, עכשיו ירושלים.
- חנן: - אנו מבקשים רק דברים סמליים.
- שר: - זה יעורר תסיסה. תנו לגמור שלב א' אחר-כך בדבר על השלב הבא.
- חנן: - החשיבות של הדברים הסמליים שהם הביטוי הראשון לבוכחות על גב ההר. כמו קבוצות, סיורים ונותן מוצא פרודוקטיבי לגרעינים שלנו. זה לא תובע הרבה יכול להיות בצנעה דרך מחנה צבאי וכו' בלי לרתק צה"ל.
- שר: - לא רוצה בשלב זה משהו נוסף. אני צריך הזמן להכנה למלחמה. דרום הר חברון אני מוכן לבדוק.
- חנן: - אתה חושב ששני הדברים הסמליים שבקשתי הם מן הנמנע?
- שר: - כן. אנו לא יכולים להרשות לפתוח חזית נוספת, היום יש עדיפות אחת מפורשת, הכנה למלחמה. יש תוכנית אותה נבצע, היתר סמבוליקה פוליטית וכדאי לחכות.
- חנן: - מבקש שתבדוק דרום הר חברון ובית חורון תחתון. לא מובנה לי כמו כן ההתנגדות לשני הדברים הסמליים.
- שר: - אם תעשו עוד פעם הקפות, אסתלק מהענין. אני מקוה שהשיחה תהיה פרודוקטיבית לשני הצדדים.
- חנן: - קבל תוכנית המינימום שלנו, אני מבקש להפעיל מה שהסכמת.
- שר: - תבוא בדברים עם משה נצר לגבי מה שהסכמתי. בדקו נושא כוכב השחר ובעל חצור.